

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки та менеджменту

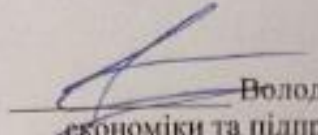
Кафедра економіки та підприємництва

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Інформаційне забезпечення економічних процесів підприємницької
діяльності
(обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої програми **Підприємництво торгівля та біржова діяльність**

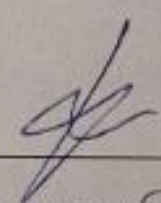
за спеціальністю **076 Підприємництво та торгівля**
на **1 (бакалаврському)** рівні вищої освіти

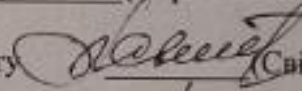
Розробники:

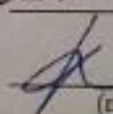
 Володимир СФАНОВ доцент, к.е.н., доцент кафедри економіки та підприємництва імені професора І.М. Брюховецького

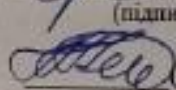
Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри економіки та підприємництва імені професора І.М. Брюховецького	протокол №16 від 02 червня 2026 року	
	Завідувач кафедри (підпис)	Олександр КОВБАСА

Погоджено:

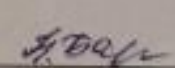
Гарант освітньої програми (Сергій БАШЛАЙ)

Декан факультету Економіки і менеджменту (Світлана ЛУКАШ)

Рецензію на робочу програму (додається) надали: (Сергій БАШЛАЙ)
(підпис)

 (Олександр КОВБАСА)
(підпис)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

 (Надія БАРАНИК)
(підпис)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 16.06 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Інформаційне забезпечення економічних процесів підприємницької діяльності		
2.	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту / економіки та підприємництва ім. проф. І.М. Брюховецького		
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність / 076 «Підприємництво та торгівля»		
5.	Рівень НРК	6		
6.	Семестр та тривалість вивчення	7 семестр, 1-15 тижднів		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів ЄКТС (150 годин)		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		
		Лекційні 30	Практичні 30	Лабораторні - Самостійна робота 90
9.	Мова навчання	українська		
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Єфанов Володимир Анатолійович – доцент кафедри економіки та підприємництва ім. проф. І.М. Брюховецького		
10.1	Контактна інформація	volodymyr.yefanov@snau.edu СНАУ, корпус факультету економіки і менеджменту, ауд. 403а		
11.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент забезпечує засвоєння студентами основних принципів і методів організації та проведення дослідження зі збирання виробничих даних; набуття практичних навичок щодо роботи зі статистичною звітністю підприємств, проведення опитувань, пошуку даних про ринки та ціни, формування баз даних виробничо-економічної інформації.		
12.	Мета освітнього компонента	Освітній компонент спрямований на формування системи необхідних теоретичних знань і практичних навичок зі збирання внутрішньої та зовнішньої інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень на підприємствах різних організаційно-правових форм і форм власності в умовах ринку		
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на знаннях та вміннях, отриманих під час вивчення інших освітніх компонентів освітньої програми (обов'язкових), зокрема: Системи інноваційних технологій в сільськогосподарському виробництві, Економіка підприємства, Менеджмент, Інформаційні фахові технології. 2. Освітній компонент поглиблює компетенції, які є основою для подальшого вивчення інших освітніх компонентів освітньої програми, зокрема, виробничої економіки сільськогосподарських підприємств.		
14.	Політика академічної доброчесності	Дотримання засад політики академічної доброчесності реалізується на засадах положень «Кодексу академічної доброчесності Сумського НАУ» від 28.10.2024 р. № 453/од		
15.	Ключові слова	Економічна інформація, інформаційні системи, інформаційне забезпечення, джерела інформації, інформаційна етика,		

		управлінський облік.
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4386

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК:	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК				Як оцінюється РНД
	ПРН 2	ПРН 5	ПРН 12	ПРН 23	
ДРН 1 Вміти застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.	x				Тести множинного вибору, ситуаційні завдання
ДРН 2 Вміти організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.		x			Тести множинного вибору, ситуаційні завдання
ДРН 3. Вміти володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.			x		Тести множинного вибору, ситуаційні завдання
ДРН 4. Вміти використовувати ІТ-технології при визначенні стратегії розвитку підприємницьких структур в агропромисловому секторі.				x	Тести множинного вибору, ситуаційні завдання

ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН 5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

ПРН 23. Використовувати ІТ-технології при визначенні стратегії розвитку підприємницьких структур в агропромисловому секторі.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література
	Аудиторна робота			Самостійна робота	
	Лк	П.з / сем. з	Лаб. з.		
Тема 1. <i>"Інформаційне забезпечення економічних процесів підприємницької діяльності"</i> як навчальна дисципліна. 1. Об'єктивні передумови інформаційного забезпечення підприємницької діяльності; 2. Сутність підприємництва та його характерні риси; 3. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності; 4. Види та форми підприємництва.	2	2		6	основна: 1, 4, 5, 11, 12, 13; додаткова: 26, 27, 30, 34.
Тема 2. <i>Види і характеристика інформації.</i> 1. Інформація і класифікація її видів; 2. Інформаційна потреба та інформаційний цикл; 3. Сутність поняття - економічна інформація; 4. Інформаційні системи та процедури обробки інформації.	2	2		6	основна: 2, 7, 11, 12, 13; додаткова: 26, 27, 30, 34;
Тема 3. <i>Зовнішня інформаційна база як чинник ефективного підприємництва.</i> 1. Правове забезпечення інформацією суб'єктів у сфері управління; 2. Історія розвитку правових основ регулювання інформаційної діяльності; 3. Об'єкти та суб'єкти права у сфері інтелектуальної власності, чинника інформаційних відносин; 4. Правові основи регулювання підприємницької діяльності.	2	2		6	основна: 2, 7, 11, 12, 13; додаткова: 26, 27, 30, 34;
Тема 4. <i>Інформація в системі менеджменту виробничого потенціалу підприємства.</i> 1. Внутрішнє середовище підприємництва. Потенціал і виробнича функція; 2. Резерви виробничих потужностей і організація їх використання; 3. Бізнес-планування у підприємницької діяльності.	2	2		6	основна: 2, 7, 11, 12, 13; додаткова: 26, 27, 30, 34;
Тема 5. <i>Інформаційна база оцінки вартості майна в підприємницькій діяльності.</i> 1. Особливості визначення ціни фірми; 2. Методи витратного підходу до оцінки вартості бізнесу. 3. Методи результатного підходу до оцінки вартості бізнесу. 4. Методи оцінки вартості бізнесу, що	2	2		6	основна: 2, 7, 11, 12, 13; додаткова: 26, 27, 30, 34;

базуються на порівняльному підході.					
Тема 6. <i>Управлінський облік як джерело інформації про витрати і результати підприємницької діяльності.</i> 1. Основні положення управлінського обліку на підприємстві. 2. Система управлінського обліку поточного стану ресурсів і заборгованостей підприємства. 3. Інформація про витрати, класифікація витрат. 4. Аналіз співвідношення затрат, прибутку і обсягу реалізації. 5. Основні методи калькуляції собівартості. 6. Підходи до зниження витрат. 7. Бюджети: види значення, порядок складання.	2	2		6	основна: 2, 7, 11, 12, 13; додаткова: 26, 27, 30, 34;
Тема 7. <i>Бухгалтерський облік ,як база при формуванні економічної інформації про підприємницьку діяльність.</i> 1. Інформація в системі організації бухгалтерського обліку. 2. Організація носіїв облікової інформації та методика їх вибору. 3. Організація технології облікового процесу.	2	2		6	основна: 2, 7, 11, 12, 13; додаткова: 26, 27, 30, 34;
Тема 8. <i>Фінансова діяльність підприємств , як основа аналізу результативності підприємницької діяльності.</i> 1. Фінансова звітність і баланс фірми як джерело інформації. 2. Принципи відображення господарської інформації. 3. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємств. 4. Основні показники фінансового стану підприємства і їх взаємозв'язок.	2	2		6	основна: 2, 7, 11, 12, 13; додаткова: 26, 27, 30, 34;
Тема 9. <i>Інформаційне забезпечення підприємницької діяльності і PR.</i> 1. Сучасний менеджмент і PR. 2. Технологія PR. 3. Організація, управління та ефективність PR.	2	2		6	основна: 10, 11, 13; 20 додаткова: 23, 32, 34;
Тема 10. <i>Формат бази виробничих даних.</i> 1. Формат обробки, аналізу та представлення даних у зведеній базі виробничих даних. 2. Аналіз даних і представлення результатів дослідження.	2	2		6	основна: 1, 4, 5, 10, 11, 13; додаткова: 23, 32, 34;
Тема 11. <i>Типи та джерела даних в економічному аналізі.</i> 1. Типи даних в економічному аналізі 2. Джерела інформації 3. Технологічна карта виробничих процесів сільського господарства.	2	2		6	основна: 1, 3-7, 10, 11, 13; додаткова: 23-25, 35;

Тема 12. <i>Збирання даних для забезпечення управлінських процесів: юридичні та етичні аспекти.</i> 1. Законодавство України у сфері інформаційних відносин. 2. Закон України "Про інформацію" - базовий правовий акт у системі регулювання інформаційних відносин в Україні; 3. Правове регулювання доступу до різних видів інформації. 4. Інформаційна етика: основні принципи. 5. Етичні проблеми досліджень	2	2		6	основна: 2, 3, 6-9, 10, 13, 14-19; додаткова: 25-31;
Тема 13. <i>Методи збирання даних та їх обробки.</i> 1. Кабінетні дослідження. 2. Проблеми достовірності первинних даних. 3. Польові дослідження: зміст, види.	2	2		6	основна: 2, 3, 6-9, 10, 13; додаткова: 25, 33;
Тема 14. <i>Формування бази даних про внутрішньогосподарські процеси.</i> 1. Характеристика виробничих процесів у рослинництві і тваринництві: основні показники. 2. Характеристика виробничих процесів із надання послуг: основні показники. 3. Узагальнені бази даних для розрахунку постійних витрат: будівлі і споруди; машини та пристрої. Характеристика машин та пристроїв для обчислення змінних витрат механізації: основні показники. 4. Формування переліку робіт (операцій) з використанням техніки та пристроїв: розрахунок змінних витрат механізації та витрат праці. 5. Робота зі звітністю. Використання сервісів Державної служби статистики у роботі зі статистичною звітністю підприємства. 6. Підготовка дослідження. 7. Підготовка опитувального листа.	2	2		6	основна: 1, 4, 5, 10, 11, 13; додаткова: 21, 22, 32, 34-36;
Тема 15. <i>Формування баз даних інформації про ринки та ціни.</i> 1. Інформація про ринки та ціни, що використовується у маржинальному аналізі. 2. Джерела інформації про ринки та ціни.	2	2		6	основна: 1, 4, 5, 10, 11, 13; додаткова: 23, 32, 34-36;
Всього	30	30	-	90	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)
ДРН 1. Вміти застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.	Лекції з використанням презентацій та інтерактивних опитувань, практичне заняття, дискусія, дослідження	Опрацювання літератури; підготовка до тестів; участь в обговореннях; виконання онлайн-тестів
ДРН 2. Вміти організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.	Лекції з обговоренням реальних прикладів, групові дискусії з аналізу ринкових структур.	Розв'язання задач; аналіз кейсів; підготовка презентацій; виконання ІНДЗ
ДРН 3. Вміти володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.	Лекції з елементами аналітики, практичне заняття, дискусія, дебати.	Підготовка аналітичних звітів; виконання розрахункових завдань; робота з даними
ДРН 4. Вміти використовувати ІТ-технології при визначенні стратегії розвитку підприємницьких структур в агропромисловому секторі.	Лекція, практичне заняття, дискусія, дослідження	Опрацювання теоретичного матеріалу, дослідження, ситуаційні завдання

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1 Сумативне оцінювання

5.1.1 Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено:

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Тестування (тести множинного вибору, відкритого типу)	35/35%	5 тиждень; 10 тиждень; 15 тиждень
2.	Ситуаційні завдання	10/10%	до 15 тижня
3.	ІНДЗ (наповнення бази даних ринкової інформації)	25/25%	до 15 тижня
4.	Іспит (вирішення 2 тестових завдань відкритого типу)	30/30%	17-18 тиждень

5.1.2 Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Тестування	< 15 балів	15-21 балів	22-29 балів	30-35 балів
	надано вірну відповідь на менш ніж 60% завдань	надано вірну відповідь на 60% - 74% завдань	надано вірну відповідь на 75% - 89% завдань	надано вірну відповідь на 90% та більше завдань
ІНДЗ	< 9 балів	9-15 балів	16-21 балів	24-25 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, результати презентовано у

		<i>недостатньо розкриті</i>		<i>рамках загальної дискусії</i>
Ситуаційні завдання	< 5 балів	5-6 балів	7-8 балів	9-10 балів
	<i>Вимоги щодо завдання не виконано</i>	<i>Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання</i>	<i>Виконано усі вимоги завдання, результати презентовано у рамках загальної дискусії</i>

5.2 Формативне оцінювання

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Тестування після вивчення тем № 3; 4; 5; 6; 7.	3 тиждень, 4 тиждень, 5 тиждень, 6 тиждень, 7 тиждень
2	Усний зворотний зв'язок від викладача щодо розв'язання ситуаційних завдань під час аудиторної роботи	10-15 тиждень
3	Усне опитування під час занять та зворотний зв'язок від викладача під час аудиторної роботи	постійно
4	Бесіда та дискусія під час аудиторних лекційних занять	постійно
5	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів за результатами виконання ІНДЗ	10 тиждень 14-15 тиждень

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

5.3. Шкала оцінювання, що діє в Університеті:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, кваліфікаційної роботи	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
75-81		
69-74		
60-68	задовільно	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела

6.1.1 Підручники, посібники

1) Цифрова економіка : підручник / Т. І. Олешко, Н. В. Касьянова, С. Ф. Смерічевський, Н. О. Іванченко, І. В. Пономаренко. – К. : НАУ, 2022. – 200 с.

2) Економіка підприємства : підручник : у 3 ч. / Держ. торг.-екон. ун-т ; за заг. ред. Анатолій Антонович Мазаракі. – Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2023 .Ч. 3 : Економіка підприємства / Анатолій Антонович Мазаракі, Наталія Миколаївна Гуляєва, Ірина Василівна Стояненко, Вікторія Геннадіївна Андрєєва, Катерина Володимирівна Багацька. – 2023. – 355 с.

- 3) Шевчук І. Б., Задорожна А. В., Васьків О. М. та ін. "Інформаційні технології в бізнесі: навчальний посібник. Частина 2" / за заг. ред. І. Б. Шевчук. – Львів: Вид-во ЛНУ імені Івана Франка, 2024. – 366 с.
- 4) Інформаційні технології в бізнесі. Частина 1: Навч. посіб. / [Шевчук І.Б., Старух А.І., Васьків О.М. та ін.]; за заг. ред. І.Б. Шевчук. Львів: Видавництво ННВК «АТБ», 2020. 455 с.
- 5) Строченко Н.І., Економіка підприємств: навчально- методичний посібник для студентів денної та заочної форми навчання ОС»Бакалавр» спеціальностей :051 «Економіка», 073 «Менеджмент»,076 «Підприємництво та торгівля».Суми: Сумський національний аграрний університет, 2024. 132 с.
- 6) Строченко Н.І., Жмайлова О.Г., Клочко Т.А. Економіка підприємств: навчально- методичний посібник. Суми: Сумський національний аграрний університет, 2020. 100с.
- 7) Непочатенко О., Нестерчук Ю., Соколюк С. Теорія економічного аналізу. К: Центр навчальної літератури, 2019. 272 с.
- 8) Полторак В.А., Тараненко І.В., Красовська О.Ю. Маркетингові дослідження: підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2017. 342 с. URL: https://pidruchniki.com/1584072060636/marketing/marketingovi_doslidzhennya
- 9) Горлач М., Кремень В., Волович В., Жиленкова І., Романенко М., Суй Цюань Яо. 2019. Соціологія: підручник. К.: Центр навчальної літератури. 808 с.
- 10) Кузьменко Т.М. Соціологія: навчальний посібник. К: Центр учбової літератури. 2019. 320 с.
- 11) Сисоліна Н.,Савеленко Г.,Василенко Л. Інформаційне забезпечення підприємницької діяльності : навчальний посібник. Кіровоград.2013.-248 С.
- 12) Літнарів Р. М. Сучасні технології інформаційної безпеки: навч.посіб. Частина 1. Рівне: МЕРУ, 2019. 97 с.

6.1.2 Методичне забезпечення

- 13) Єфанов В.А. Інформаційне забезпечення управлінських процесів підприємницької діяльності: конспект лекцій для здобувачів 2 курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальностей 051 «Економіка», 076 «Підприємництво та торгівля». Суми, 2025. – 179 с.
- 14) Єфанов В.А., Інформаційне забезпечення управлінських процесів підприємницької діяльності (ТОПАС). Методичні вказівки щодо виконання практичних робіт для студентів спеціальності 051 «Економіка», ОС «Бакалавр» денної і заочної форм навчання. Суми, 2026. – 62с. (Протокол №10 від 29.04.2026р.)
- 15) Дистанційний курс в середовищі MOODLE з дисципліни «Інформаційне забезпечення управлінських процесів підприємницької діяльності», Єфанов В.А. <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4386>

6.1.3 Інші джерела

- 16) Про захист персональних даних: Закон України № 2297-17 від 01.06.2010. _ <https://zakon.rada.gov.ua/go/2297-17>
- 17) Про доступ до публічної інформації, Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17/ed20150501/find?text=%D1%EB%F3%E6%E1%EE%E2%E0+%B3%ED%F4%EE%F0%EC%E0%F6%B3%FF#n57>
- 18) Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних: Постанова КМУ від 21 жовтня 2015 р. № 835. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF>
- 19) Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № [2657-XII](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-XII) або 2657-12. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12/card2#Card>
- 20) Єдиний державний веб-портал відкритих даних. – Режим доступу: <https://data.gov.ua/group/543afa2f-49b1-493f-84aa-7b01048800f1?groups=ekonomika>

- 21) Про перелік відомостей, що не становлять комерційної таємниці: Постанова КМУ від 9 серпня 1993 р. N 611. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/611-93-%D0%BF>
- 22) Офіційний сайт проекту TOPAS <http://eim.snau.edu.ua/ua/748-erasmus-ka-2-topas>

6.2 Додаткові джерела

- 23) Єфанов В.А. Інформація в системі менеджменту виробничого потенціалу підприємництва. Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції “Інноваційний розвиток економіки та управління: глобальні виклики та національні стратегії”, 11 квітня, 2025. м. Кропивницький,
- 24) Єфанов В.А. Сучасні підходи до інформаційного забезпечення управлінських процесів підприємницької діяльності. Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор». 2025. Вип. 2(79).
- 25) Єфанов В.А. Інформаційне забезпечення управлінських процесів підприємницької діяльності в умовах війни. Цифрова економіка та економічна безпека (2025). № 2 (17), С. 174-179.
- 26) Єфанов В.А. Особливості формування витрат на виробництво сільськогосподарської продукції в умовах війни в Україні, Економічний простір. Придніпровська державна академія будівництва та архітектури. Збірник наукових праць. № 189, 2024, С. 62-66
- 27) Єфанов В.А. Аспекти соціально-економічного розвитку підприємництва в аграрній сфері. World economy and international economic relations: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Сучасний стан та пріоритети модернізації науки, освіти та суспільства”, (м. Орхус, Данія , 24 травня 2024 р.), м. Орхус, 2024. С. 12-15
- 28) Єфанов В.А. Близнюк А.А. Ефективність підприємницької діяльності фірми та обґрунтування стратегії її розвитку. Збірник тез за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічні пріоритети розвитку бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в умовах глобалізації» (16 листопада 2023 р.). Суми, 2023. С. 178-181.
- 29) Єфанов В.А. Удосконалення політики формування та ефективного використання оборотних активів аграрних підприємств / Ю.О. Ульянченко, С.І. Василішин, В.А. Єфанов, І.В. Сколотій // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики, 2018. Том 4, № 27. С. 259-267. - Accesible at <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v4i27.154204> Web of Science
- 30) Yefanov V. A., Wang Taotao. Diversification of sources of financing for local economic development: the experience of Gansu province, China. Синергія економіки, менеджменту, обліку та права в умовах глобальних трансформацій: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Рівне, 9 жовтня 2025 р.). С. 25-28
- 31) Yefanov V. A. Modern approaches to information support for management processes in business activities. International Scientific and Practical Conference “Science, Education, and Society: From Theory to Practice in the Context of Contemporary Global Changes”: Conference Proceedings (San Francisco, USA, January 13, 2026). P. 119-123
- 32) Аграрна економіка. Фермер. Базовий рівень. Підручник і робоча книга для професійно-освітніх закладів у двох томах. Том 1, 2013., 620 с.
- 33) Аграрна економіка. Фермер. Професійний рівень. Підручник і робоча книга для професійно-освітніх закладів у двох томах. Том 2, 2014., 604 с.
- 34) Терещенко Л.О., Матієнко-Зубенко І.І. Інформаційні системи і технології в обліку. Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2004. 187 с.
- 35) Загородній А.Г., Кіндрацька Г.І., Коваль З.О., Тивончук О.І. Теорія економічного аналізу: навч. посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. 328 с.
- 36) Єжова Л.Ф. Інформаційний маркетинг. Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2002. 560 с.

37) Твердохліб О.С. Етичні аспекти доступу до публічної інформації. *Економіка та держава*, 2013. № 6. С. 110-112.

38) Міжнародний Кодекс ICC/ESOMAR щодо практики проведення маркетингових та соціальних досліджень, вивчення суспільної думки та аналізу даних. www.iccwbo.org, <http://uam.in.ua/ukr/standarts/> (українською)

39) Етичний кодекс УАМ. Затверджено Третьою міжнародною науково-практичною конференцією УАМ 22 лютого 2002р. <http://uam.in.ua/ukr/standarts/>

40) Кодекс професійної етики соціолога. Затверджений П'ятим з'їздом Соціологічної асоціації України, 20 травня 2004 року, Київ. <http://sociology.od.ua/index.php/norm-prav-dok/cod-soc.html>

41) Слободиська О.А., Цимбал О.О., Собчук С.І. Етичні норми в соціологічних дослідженнях. *VI Международная научно-практическая конференция "Спецпроект: анализ научных исследований"* (30-31 мая 2011г.) URL: http://www.confcontact.com/20110531/so_slobod.htm

42) Правовий захист комерційної таємниці. *Правова позиція*, 20.10.2016. URL: <http://ukrainepravo.com/scientific-thought/pravova-pozytsiya/pravoviy-zakhist-komerts-yno-ta-mnits/>

43) Курс соціальні сервіси Web 2.0. URL: <https://sites.google.com/site/kurssocialniservisiweb20/info/modul-6/mozlivosti-google-docs>

44) Маркетинг: дистанційний курс Тараса Григорчука. URL: <https://sites.google.com/site/marketingdistance/>

45) Можливості програмних продуктів Microsoft. URL: <https://www.microsoft.com/uk-ua/>

46) Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

47) Koblianska I., Pasko O., Kalachevska L. Adaptation of KTBL's Databases for Planning and Benchmarking the Sustainable Use of Farm Machinery in Developing Countries. Tropentag 2019: Filling gaps and removing traps for sustainable resources management. September 18 - 20, 2019, Universities of Kassel and Goettingen, Germany.

6.3 Програмне забезпечення

48) Програмне забезпечення типу Web 2.0: Google Cloud & Docs – для надання методичних матеріалів, комунікації зі студентами, виконання індивідуального завдання та розміщення завдань.

49) Програмне забезпечення системи дистанційного навчання Moodle 3.11 – для організації дистанційного навчання студентів (доступ до навчально-методичних матеріалів, комунікації з викладачем, здійснення різних видів оцінювання).

50) Програмне забезпечення Zoom Video Communications, Inc. v. 5.6.1 – для організації навчання через відео-зв'язок (за необхідності).

51) Програмне забезпечення Microsoft Office Excel – для створення бази даних виробничої інформації.

52) Програмне забезпечення Regio Max (High School Weihenstephan-Triesdorf) – для ознайомлення зі змістом та способами формування та обробки виробничої інформації.